

KIVONATOK

Ladányi János: Társadalmi és etnikai csoportok közötti lakóhelyi szegregáció Budapesten a posztkommunista átment időszakában

A szerző a budapesti lakóhelyi szegregáció mértékét és változását taglalja összehasonlító perspektívában, részletesen kitérve a folyamatok makrotársadalmi okaira is. Következtetése pedig az, hogy a belső pesti kerületek gettósodása strukturális problémák következménye, ezért a problémák kezelése kizárólag a posztkommunista jóléti állam beavatkozása révén oldható meg.

Pásztor Gyöngyi: Monostor(ok)-kép(ei), Monostor(ok)-tudat(ai). Kolozsvár egyik lakótelepének mentális tér- képéről

A szerző minőségi módszereket alkalmazva azt tárja fel, hogy Kolozsvár legnagyobb lakótelepének – Monostor – lakói hogyan viszonyulnak saját lakóhelyükhöz és milyen mentális sémák mentén strukturálják a teret. A Monostoriak negyedükhöz való viszonyát vizsgálva látható az, hogy úgy, ahogy maga a negyed nem homogén sem építészeti, sem társadalmilag, úgy a negyedről való tudás sem tekinthető homogénnak. A legfontosabb változók, amelyek a Monostor lakóinak a lakótelepükhöz való viszonyát strukturálja az életkor, az időszak amikor a negyedbe költözött, társadalmi státus valamint a nemzetiség. E változók mentén a viszonyulások skálája a teljes elutasítástól az elfogadásig vagy azonosulásig terjed.

Ruszuly Emese: Lakótelepi munkáséletmód Kolozsváron

A szerző tanulmányában egy kolozsvári lakótelep munkáséletmódjába nyújt betekintést. A poszt-kommunista időszakban megfigyelhető munkásélet-mintákat mutat be, bemutatva az életmód tárgyi és anyagi feltételeit, időfelhasználását, munkához való viszonyát, fogyasztási mintáit és szabadidő töltését, kitérve a lakótelepi környezet meghatározó voltára is.

Gergely Orsolya: „Lakásból otthont”. Kolozsvári egyetemisták lakásmintái

A szerző a kolozsvári diákok lakásmintáit írja le részletes empirikus anyagra alapozva. A kérdéskör messzemenően aktuális, hiszen Kolozsvár társadalmi terének arculatát markánsan meghatározza egyetemi jellege. Következtetése szerint Romániában átalakulóban van az „egyetemisták” önálló rétegének az arculata is, amelyet egyre inkább egy középosztályosodó tendencia jellemez, életmódban, fogyasztásban, lakásmódban egyaránt.

Gál Katalin: „Dobozolók, cápák, ószeresek”. Informális gazdasági stratégiák Kolozsváron

A szerző a Kolozsváron „tetten érhető” informális gazdasági stratégiákból részletesen mutat be néhányat azok közül, amelyek szorosan kötődnek városképhez, mint lokalitáshoz: a fém és papírgyűjtők, illegális személyszállítók, valamint az ócskapiaci árusok városi erőforrásokhoz való sajátos viszonyát. A tanulmány központi kérdései, hogy milyen egyéni és társadalmi tényezők játszanak szerepet az informális piacra való belépés folyamán, illetve milyenek a vizsgált népeség körében tetten érhető informális stratégiák és ezeknek milyen típusai vannak.

Hancz Imola – Péter László: „Úgy érzem, hogy nagyon nehéz munkanélkülinek lenni...”Elemzési kísérlet a kolozsvári munkanélküli fiatalok pénzszerzési gyakorlatairól

Tanulmányukban a szerzők a munkanélküli fiatalokra jellemző pénzszerzési gyakorlatait tárják fel és tipizálják. Írásuk empirikus: a részvevő megfigyelés során szerzett adatokat mélyinterjú módszerrel egészítették ki. Legfontosabb következtetések szerint a mai kolozsvári munkanélküli fiatalok számára az informális jellegű pénzszerzési gyakorlatok „portfoliója” korlátozott: a lehetséges informális tevékenységek palattája szorosan kapcsolódik ahhoz a strukturális körülményhez, amit a fiatal korral járó társadalmi helyzet generál, illetve amit az iskolázottság, a munkaerő-piaci előtörténet és a mobilizálható tőkék természete és volumene határoz meg.

Ion Aluș: Gondolatok a faluszociológiáról. Társadalmi változások falun

E lapszámban közölt tanulmány részlet Ion Aluș „A közösségek szociológiája” című, kéziratban levő könyvéből. A szerző írásait halála után szerkesztették kötetbe, az itt közölt részletek a kéziratban levő könyv „Reflexii asupra sociologiei rurale” (Gondolatok a faluszociológiáról) című fejezetéből származnak, melyben a szerző a kolozsvári román faluszociológia szocializmus-kori működési feltételeit, fontosabb kutatási programjait és azok eredményeit mutatja be.

Nistor Laura – Kovács László Attila: Verespatak – falu az arany árnyékában

Komparatív és összegző jellegű tanulmányukban a szerzők a Verespatak-projekt rövid áttekintésére vállalkoznak. Azt a gondolatmenetet követik, hogy a verespataki helyzet – túl néhány alapvető különbségen – összevethető a rendszerváltás előtt és a rendszerváltás korában Magyarország politikai színterét meghatározó Bős-Nagymaros-üggyel. Rövid párhuzamokkal azokat a közös vonásokat vázolják, amelyek a két, különböző időpont és helyzet kapcsán feltárhatók.